

С. М. Шандрук,
аспірант, ДВНЗ “Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана

ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕСПУБЛІКИ СІНГАПУР У ГЛОБАЛЬНИХ УМОВАХ

У статті розглянуто досвід Республіки Сінгапур у створенні специфічної національної стратегії економічного розвитку з унікальною системою управління, яка охопила макро- і мікроекономічні рівні розвитку, що дало змогу протягом останніх 50 років перейти від країни третього світу до держави з високим світовим потенціалом.

The article reviews the experience of Singapore in the creation of specific national economic development strategy with a unique control system, which covers the macro-and microeconomic levels of development that enabled the country to move from a feudal state in terms of highly developed countries over the past 50 years.

Ключові слова: міжнародна стратегія, модель економічного розвитку, рівень розвитку країни, соціально-економічний розвиток.

Key words: international strategy, model of the economic development, level of the country's development, socio-economic development.

АКТУАЛЬНІСТЬ

На сьогодні азіатсько-тихоокеанський регіон перетворюється на могутню світову силу, яка під впливом глобалізаційних процесів стає лідером економічного розвитку.

Як свідчить міжнародний досвід, багато країн колишніх аутсайдерів на сьогодні більшою мірою претендують на світове економічне лідерство. До цієї групи країн належить і Сінгапур, який упродовж останніх десятиліть завдяки реалізації комплексу заходів щодо трансформації національної стратегії економічного розвитку на початку ХХІ століття перетворився на державу з високим рівнем ВВП та показником людського розвитку.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Високої актуальності набувають питання дослідження еволюції економічного розвитку Сінгапуру та процесів трансформації з урахуванням специфіки їх функціонування в глобальних умовах. Саме це і стало метою статті, в якій поставлено наступні завдання:

- 1) проаналізувати етапи розвитку економіки країни;
- 2) визначити характер та особливості стратегії розвитку Республіки Сінгапур;
- 3) спрогнозувати подальший економічний розвиток держави.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

З-поміж наукових праць, присвячених проблематиці стратегій економічного розвитку країн в умовах глобалізації, аналізу факторів досягнення міжнародної конкурентоспроможності країн, а також з'ясування місця Сінгапуру в сучасній світовій господарській системі, слід зазначити таких зарубіжних і вітчизняних вчених, як: Едвард Дж. Блейклі, Себастьян Берсік, Едвард Стенфілд, Ш. Шарма, Реймонд Ле Бланк, Лі Куан Ю, Лінда Лов, Пітер Вілсон, Гарі Родан, Мануель Кастелс, Кін Менг Чой, Тілак Адейсінг, Л. Чистов, В. Попов, М. Делягін, М. Синявіна, В. Семиноженко,

Н. Татаренко та інші.

ВИКЛАДЕННЯ ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

З метою пристосування до глобальних умов кожна країна світу вибирає національну стратегію, яка враховує природно-ресурсний потенціал країни, виробничу базу, галузеву структуру, трудові ресурси та науково-технічний рівень.

Сінгапур заявив про свою економічну позицію відносно недавно, ще до 60-х років минулого століття ця країна являла собою феодальну державу та характеризувалася низьким рівнем розвитку, монокультурною структурою національної економіки. Разом з тим, розвал колоніальної системи та одержання політичної незалежності від своєї метрополії відкрив нову сторінку на шляху до економічного розвитку Сінгапуру.

Уряд поставив перед собою ключове завдання — вивести Сінгапур у лідери, підпорядкувавши цій меті розробку відповідної національної стратегії економічного розвитку. Стратегія економічного розвитку держави не була статичною, а постійно змінювалася та еволюціонувала.

Історію економічного розвитку Сінгапуру можна поділити за такими критеріями етапізації: тип економічної моделі, структура національної економіки, темпи економічного розвитку, якість економічного зростання, рівень державного втручання в економічні процеси. На кожному етапі розвитку Сінгапуру, урядова політика допомогла управляти структурними змінами і перетвореннями економіки, створюючи тим самим ряд безперервних епізодів зростання.

Залежно від зовнішніх глобальних чинників та еволюції можна виділити 5 етапів розвитку економіки Сінгапуру.

I етап (1965—1975 роки) носить характер так званої експортно-орієнтованої індустріалізації. Даний етап характеризується зміною типу економіки, оскільки уряд здійснив перехід від імпортозаміщення до експортної орієнтації.

Після здобуття незалежності у 1965 році перед

країною постали такі труднощі, як безробіття, брак житла, досвідчених кадрів, земель і природних ресурсів.

Перший прем'єр-міністр незалежного Сінгапуру Лі Куан Ю став перед великою проблемою правильного вибору національної стратегії розвитку держави. Він заговорив про глобалізацію задовго до того, як цей термін увійшов у світову моду. На відміну від багатьох азіатських сусідів, наприклад Індії, Сінгапур не побоювався широко відкрити двері для провідних транснаціональних корпорацій. Це дозволило швидко підняти технологічний рівень виробництва, використовувати налагоджені канали збуту продукції [1, ст. 86].

Іншим важливим елементом у розвитку національної стратегії країни стало формування компетентної і невідчужливої адміністрації для чіткого державного регулювання економіки.

Індустріалізація могла бути успішною тільки якщо Сінгапур розвиватиме зовнішні ринки, тобто фірми, що виробляють товари для внутрішнього споживання або регіонального, збільшать своє виробництво і для світового споживання. Тому уряд прийняв стратегічне рішення лібералізації, відкрити економіку і прийняти ринкову систему.

У 1961 році уряд наважується на ще один важливий крок і створює Євразійський банк розвитку (ЄАБР), при якому розпочинає свою діяльність Управління економічного розвитку (УЕР), яке у перші роки свого існування концентрує увагу на інформативності інвесторів, переконуючи їх, що Сінгапур є хорошим місцем для ведення бізнесу. Багато інвесторів тоді навіть і не знали, де знаходиться Сінгапур. Але УЕР відкрив дорогу до співпраці із зарубіжними компаніями.

Обсяг роботи збільшувався, у результаті в 1967 році було створено агентство Jurong Town Corporation (JTC), яке несло відповідальність за землі фізичних та юридичних осіб. А в 1968 році було створено Банк Розвитку Сінгапуру (DBS), який відповідав за фінансування різних сфер економіки. Багато чого змінювалося протягом років у діяльності ЄАБР, але основною місією і до сьогодні залишається "продаж" Сінгапуру як основного світового бізнес-центру. ЄАБР, як і раніше, є ключовим інституціональним елементом, виступає в якості єдиного центру для інвесторів, надаючи їм інформацію про можливості в Сінгапурі, і допомагає їм координувати свої вимоги з різними державними установами.

Вперше у 1968 році в країні створюється Агентство з розвитку туризму (Singapore Tourist Promotion Board). Уряд визнав, що розвиток туризму являв собою трудомістку діяльність, яка потребувала великої кількості працівників (що дало змогу зменшити рівень безробіття, яке на той час становило вже 4,6% проти 13,4% у 1966 році) та невеликих капіталовкладень.

На даному етапі розвитку в Сінгапурі були засновані невеликі фабрики по виробництву косметики, рослинної олії, москитних сіток та інших споживчих товарів. На кошти інвесторів із Гонконгу та Тайваню були побудовані та запущені в експлуатацію фабрики по виробництву текстилю та пошиву готової продукції з нього.

Норвезька фірма по виготовленню крючків для ловлі риби Musted перемістила свої потужності в Сінгапур, забезпечивши цим створення кількох сотень робочих місць.

У 1969 році команда зі Світового банку зробила висновки про економічний стан Сінгапуру і повідомила, що країна вступила в нову фазу прискореного зростання в умовах буму інвестицій.

Уряд залучав інвесторів за рахунок вигідних умов для їх діяльності: створивши інфраструктуру і добре сплановані промзони, надавши допомогу при фінансуванні для розвитку промисловості та податкові та експортні пільги. До кінця 1970 року уряд видав майже 400 сертифікатів інвесторам, за якими вони звільнялися від сплати податків на термін у 5 років, потім ці ж сертифікати були продовжені до 10 років.

На початку 70-х років Великобританія виділяє Сінгапуру допомогу у розмірі 50 млн фунтів стерлінгів, 25% від суми були надані у вигляді допомоги, а решта 75% — позика. Половину суми Сінгапур направляє у розвиток економіки країни, надаючи грошову підтримку новоствореним підприємствам.

У цей період створюються перші ТНК на території Сінгапуру, які принесли з собою в країну не тільки виробництво та управлінське ноу-хау, а також відкрили доступ на світовий ринок для своєї продукції.

Першими ТНК Сінгапуру стали американські компанії по виготовленню напівпровідників — Fairchild і Texas Instrument. Наступним великим кроком для країни було надходження інвестицій від General Electric та Hewlett Packard. У 1970 році компанія General Electric заснувала в Сінгапурі 6 різних підприємств із виробництва електричних та електронних товарів, електродвигунів. Після чого двіра до країни зросла, і в результаті потік інвестицій лише збільшувався. На початку 70-х років потік прямих іноземних інвестицій в країну збільшився на 10,7% [6].

У 1973 році Сінгапур приєднався до ГАТТ, що дало змогу поступово зменшити торгові бар'єри і тарифи після кількох раундів багатосторонньої лібералізації торгівлі в рамках Генеральної Угоди з тарифів і торгівлі.

Протягом 1965—1975 років уряд намагався зберегти загальний уклад економіки і суспільства, спрямований на вільний потік інвестицій, талантів та ідей. У той же час, уряд продовжує відігравати активну роль у розвитку індустріалізації та стимулюванні економічного зростання. На базовому рівні уряд приступив до програми щодо створення нової інфраструктури, а також поліпшення вже існуючих.

Економічні процеси даного періоду позитивно вплинули на динаміку ВВП країни, яке зросло на 16,8% у порівнянні з 1965 роком і на кінець 1975 року становило 578,7 млн дол. США [4].

II етап (1975—1985 роки) — реструктуризація промисловості. На даному етапі розвитку національної стратегії уряд орієнтується на нарощування виробництва високотехнологічних товарів. Виділення такого етапу характеризується критеріями зміни структури національної економіки та темпів економічного розвитку.

Маючи достатньо сформовану промислову базу та потенціал від попереднього етапу розвитку економіки, уряд країни схиляється до використання науково-технічного та господарського досвіду міжнародної спільноти, щоб змістити акцент від трудомістких до наукоємних галузей. Враховуючи національну специфіку та ресурси країни, уряд використовує систему стимулювання виробництва з використанням нових технологій, тим самим скорочуючи застаріле виробництво.

Уряд створює численні дорадчі комітети при відомствах та міністерствах, які забезпечують підприємницькі структури матеріальними стимулами у вигляді додаткових інвестицій, установленням фіксованих цін на продукцію, що виробляється з використанням нових технологій та забезпечує кращу якість товару, надає пільгові кредити, державні замовлення, допомогу в реалізації продукції, розробку необхідних технологій та організації консультацій з налагодження виробництва. Також запроваджуються нові податкові пільги, які заохочували до автоматизації, механізації та ефективного використання робочої сили та її продуктивності. Сінгапур почав залучати міжнародний бізнес відсутністю ПДВ, митних платежів, податку на дивіденди і соціальних внесків, податку на приріст капіталу, а також невисоким податком на прибуток (17% на 100 тис. сінгапурських доларів чистого прибутку). Також був уведений податок на іноземних працівників, щоб зменшити використання роботодавцями країни некваліфікованої дешевої іноземної робочої сили.

У результаті, протягом 1975—1985 років Сінгапур досягає значних темпів економічного зростання. Макроекономічні показники розвитку країни підвищувалися щороку в середньому на 7,5—11%. Збільшилася кількість заводів, фабрик, малих підприємств, на частку яких припадало більше 50% експорту, 84% доданої вартості та 80% зайнятого населення [6].

Одним із пріоритетних напрямів розвитку економіки уряд виділяє прискорений розвиток нових галузей промисловості: сталеливарної компанії "National Iron and Steel Mills", пароплавної компанії "Neptun Orient Lines", авіакомпанії "Singapore Airlines" та високотехнологічної компанії "Singapore Technologies".

Ключовим компонентом реалізації національної стратегії на даному етапі стало реформування вітчизняного сектору виробництва трудомісткої електроніки з переорієнтацією на розвиток капітало- та наукоємних галузей, зокрема таких, як електротехнічна, хімічна та медична, у яких Сінгапур мав переваги.

Протягом другого етапу економічного розвитку країни у Сінгапурі починає розвиватися нафтохімічна промисловість. Побудовано перші нафтопереробні заводи в Сінгапурі —

Shell, Exxon Mobil 1, які повністю забезпечують країну нафтохімічною продукцією. Відразу після цього, світові нафтопереробні компанії вводять в експлуатацію свої філії на території Сінгапуру: Esso, Singapore Petroleum, British Petroleum.

Самим важливим кроком у стабільності розвитку капіталомісткої хімічної промисловості стає створення нафтохімічної корпорації Сінгапуру (PCS). PCS утворилася у результаті створення спільного підприємства Сінгапуру з Sumitomo.

Із кінця 70-х років у Сінгапурі стрімко відбувається нарощування обсягів промислового виробництва, що дозволяє досягнути промислової експансії на зовнішніх ринках. Це допомагає вирішити багато гострих соціальних проблем, пов'язаних із забезпеченням житла, зайнятостю, проблемами бідності, можливістю здобути вищу освіту для населення країни. У результаті чого підвищується національна єдність і зміцнюється довіра до уряду країни, що значно впливає на соціально-економічний розвиток держави.

У 1979 році уряд країни приступив до 3-річного плану щодо корекції регулювання політики заробітної плати, стимулюючи роботодавців до механізації операцій та оптимізації праці. Політика заробітної плати була направлена на модернізацію промислової структури Сінгапуру та на заохочення компаній до реструктуризації.

За таких умов у період між 1979 та 1984 роками зростають витрати на оплату праці на 13% річних, зростання продуктивності праці збільшується на 5% [5].

Саме в цей період у Сінгапурі не було конкурентів у країнах регіону. Уряд заохочує міжнародні фінансові інститути тим, що скасовує податок на вивіз доходів, отриманих вкладниками-нерезидентами. Всі депозити, деноміновані в "азіатських доларах", не враховувалися при розрахунку нормативів ліквідності і банківських резервів. По об'єму валютних операцій Сінгапур поступався лише Лондону, Нью-Йорку і трохи відстав від Токіо. Успіх Сінгапуру надихнув інші країни регіону з середини 80-х років розвивати власні міжнародні фінансові центри, при цьому досить часто пропонуючи ще більш щедрі податкові пільги [1, ст. 166—167].

Промислова експансія слугувала ще більшому росту ВВП, яке на кінець 1985 року склало майже 18,5 млрд дол. США [4].

III етап (1985—1997 роки) — створення потенціалу та диверсифікація економіки. Стратегія уряду на даному етапі передбачала розширення асортименту виробленої продукції з високою доданою вартістю з метою підвищення ефективності виробництва та подальшу переорієнтацію ринків збуту з метою освоєння нових ринків, що принесло збільшення надходжень у казну держави.

Маючи вже позитивні зрушення переходу від традиційної трудомісткої до високотехнологічної діяльності, уряд країни вирішує забезпечити створення та закріплення Сінгапуру на світовій арені як міжнародного фінансового центру. У середині 80-х років одним з найбільш стрімко зростаючих секторів економіки Сінгапуру були міжнародні банківські та фінансові сектори, на які припадало близько 25% ВВП. А у 1989 році доходи від даних секторів вже становили 30% ВВП.

У 1980-ті роки Сінгапур почав розвивати наукоємні галузі, спеціалізуючись на передових технологіях не тільки у виробництві, а й у сфері інтелектуальних послуг (інформаційних, фінансових, технологічних, медичних).

На початку 1980-х відбувається уповільнення розвитку економіки США після другої нафтової кризи. Це значно впливає на конкурентоспроможність Сінгапуру і призводить до спаду економіки, вперше за 20 років, у 1985 році. Основною причиною такого спаду стало те, що знизився попит на нафту та електронну продукцію у світі. США був основним ринком збуту нафтопродукції Сінгапуру, а зниження попиту призвело до загального економічного спаду економіки. Ще однією з причин була висока заробітна плата, яка зробила товари Сінгапуру менш конкурентоспроможними на світовому ринку. У 1985 та 1986 роках спостерігається загальне зниження ВВП країни на 5,3% [4].

Для відновлення конкурентоспроможності країни уряд скоротив внески роботодавцями до Центрального Резервного Фонду (CPF) на 15% пунктів, з 25% до 10%; обмежив заробітну плату; скоротив корпоративні та особисті ставки прибуткового податку.

Уряд держави використовує міри характерні для "наздоганяльного" типу економіки. Низькі ставки податків сприяють збільшенню потоку інвестицій в країну.

З 1994 року уряд Сінгапуру вводить новий податок "На товари та послуги" Goods and Services Tax (GST), фактично податок на додану вартість, з початковим показником 3% на рік, який збільшив прибутки уряду на 1 млрд дол. США та стабілізував урядові фінанси. У 2003 році цей податок було підвищено до 4%, у 2004 — до 5%, у 2007 — до 7%. Податок на прибуток для підприємств в Сінгапурі складає 17%, незалежно від того, є компанія місцевою чи іноземною.

На початок 90-х років технологічні можливості Сінгапуру були відносно невеликими, порівняно з багатьма розвиненими країнами світу. Наприклад, у 1990 році в Сінгапурі на 10000 працюючих припадало лише 28 вчених-дослідників і інженерів, у порівнянні з 88 — в Японії, 77 — у США, 44 — в Швейцарії, 55 — на Тайвані і 38 — у Південній Кореї.

Державні витрати на дослідження та розвиток (R&D) були досить низькими. Тому уряд виділяє додаткові ресурси для R&D через надання грантів, податкових стимулів та збільшення дослідницької інфраструктури.

Скориставшись тим, що регіональний бум початку 1990-х дав можливість уряду перемістити трудомісткі галузі в більш дешеві країни регіону, тим самим звільнивши ресурси для виробництва товарів з більш високою доданою вартістю.

Промислова стратегія прийняла кластерний розвиток, що сприяв підвищенню національної та регіональної конкурентоспроможності країни та її інноваційного потенціалу. Урядом визначені та закріплені галузі промисловості, що потребували взаємної підтримки (електроніка, нафтохімія, машинобудування), сфери послуг (фінансові, міжнародна торгівля, IT-технології). Однією з важливих подій стало створення хімічного кластера з Jurong Island. Це стало одним із інноваційних та стратегічних проектів уряду країни, оскільки на сьогодні Jurong Island є домом для більш ніж 90 провідних нафтових, нафтохімічних, спеціальних хімічних компаній-виробників з усього світу, а загальні валові інвестиції становлять більш ніж 27 млрд сінгапурських доларів. Відразу ж було створено ще кілька потужних кластерів:

- 1) кластер біомедичних наук, виробництво якого становить 93% від загального обсягу виробництва фармацевтики Сінгапуру;

- 2) кластер з обслуговування морської техніки, який утворився шляхом злиття двох галузевих баз — суднобудування і судноремонту.

Економічний розвиток країни досяг ще більших результатів, що характеризує рівень ВВП 1995 року — 87,1 млрд дол. США.

IV етап (1998—2005 роки) — період на шляху до економіки знань. На даному етапі відбувається переорієнтація національної економічної стратегії країни в напрямі розбудови економіки знань, з метою збільшення частини валового внутрішнього продукту (ВВП) у забезпеченні діяльності з виробництва, обробки, зберігання та розповсюдження інформації і знань. Даний етап характеризується позитивною зміною якості економічного зростання, якому притаманний інтенсивний тип.

На початку XXI століття інформація почала відігравати важливу роль у розвитку економік світу. А науково-технічна революція фундаментально змінила умови життя. Із 1998 року Сінгапур характеризується національною стратегією розвитку науково-технічного потенціалу.

У 1997 році азійська фінансова криза стала переломним моментом для Азії. Після девальвації тайландського бата в липні 1997 року, валютна криза швидко поширилася в Індонезії, Малайзії та Південній Кореї. Фінансова кризи охопила всю Східну Азію. Незважаючи на те, що Сінгапур вдалося уникнути найгірших руйнувань кризи, все ж таки країна постраждала від регіонального спаду. У 1998 році ВВП країни зменшилося на 15%, у порівнянні з 1997 роком [4].

Після кризи уряд виклав довгострокову стратегію економічного розвитку. Одним з основних напрямів стало розширення Сінгапурського економічного простору, що пов'язувало державу і з основними країнами і ринками, що розвиваються. Хоча Сінгапур і підтримував багатосторонню співпрацю зі Світовою організацією торгівлі (СОТ), він забезпечив двосторонні угоди про вільну торгівлю з рядом країн, включаючи США, Австралію, Японію, Нову Зеландію, Південну Корею, Індію та АСЕАН. Ці зони вільної торгівлі допомогли Сінгапуру стати ключовим вузлом зв'язку Азії з рештою світу, і стати головним центром для штаб-квартир послуг, R&D, розробки товарів матеріально-технічного, фінансового та сервісного обслуговування. Сінгапур має

перевагу в R&D в Азії, завдяки своїм високим стандартам захисту інтелектуальної власності. Ще одним ключовим напрямом стала подальша диверсифікація і модернізація економіки.

Уряд Сінгапуру створює наукові і промислові парки, розширює власні наукові дослідження. У медико-біологічній сфері уряд розробив Біополіс — спеціалізований науково-дослідний центр, що створює сприятливі умови для зростання R&D та високих технологій в фармацевтичній індустрії Сінгапуру. На дані дослідження для Біополіса було виділено кошти в сумі 140 млн дол. США.

Однією з ключових областей зростання є фінансовий сектор, що вже давно був традиційною опорою економіки. У 1997 році грошово-кредитне управління Сінгапуру (MAS) провело стратегічний огляд свого підходу щодо розвитку фінансового сектора, а також принципово змінив свій підхід до державного регулювання, віддавши перевагу наглядовому підходу або невтручання.

Це дозволило банкам бути більш інноваційними у впровадженні нових фінансових продуктів. У той же час MAS вживав заходів щодо сприяння сфері управління активами, а також лібералізації доступу до вітчизняного банківського сектору.

На початку 2000-х років у секторі фінансових послуг спостерігається швидке зростання. Кількість компаній з управління активами, що знаходилися в Сінгапурі, стрімко зростала, а загальний обсяг їх активів становив близько 1 трлн дол. США.

Активно розвиваються нові галузі, освіта та охорона здоров'я. У сфері освіти Сінгапур налагоджує зв'язки з 16 провідними міжнародними університетами, включаючи INSEAD, Duke, MIT і Чиказький університет Вищої школи бізнесу.

В охороні здоров'я стрімко зростає кількість іноземних пацієнтів. Вони звертаються за медичною допомогою як до приватних, так і до державних інститутів. Це завдяки високим медичним стандартам Сінгапуру, а також якості і надійності. Кількість іноземних пацієнтів на рік складає 200 тис. чоловік, а за прогнозами уряду у 2012 році за медичними послугами до сінгапурських медичних закладів звернеться більше 1 мільйона чоловік, що забезпечить дохід у 3 млрд дол. США [5].

В етап стартував з 2006 року. На даному етапі національна стратегія розвитку набуває соціального орієнтування. Уряд країни вперше починає замислюватися над тим, що весь економічний розвиток держави має доповнюватися достойним соціальним забезпеченням.

Уряд спрямовує свою діяльність на розробку проектів, які сприятимуть перетворенню міста на більш привабливе і комфортне місце для життя та праці.

У 2010 році в Сінгапурі було зафіксовано рекордно високий рівень економічного зростання — 14,5%. Цьому сприяло відновлення світової економіки після кризи, значне збільшення обсягу виробництва продукції електронної та біофармацевтичної промисловості, відкриття у Сінгапурі двох казино, що збільшило приплив іноземних туристів.

Провідні виробники ліків, такі як GlaxoSmithKline (GSK), Pfizer та Merck & Co відкрили заводи в Сінгапурі. Фармацевтична галузь тепер займає більш ніж 16% від загального промислового виробництва країни.

У 2005 році розпочинається будівництво двох інтегрованих курортів (IRS), які забезпечуватимуть високоякісний відпочинок разом із здійсненням бізнес-діяльності.

Це стало ще однією фундаментальною зміною політики, скасувавши давню заборону на казино у Сінгапурі. Для того щоб привабити більше туристів, уряд легалізував азартні ігри та дозволив створити два гравально-розважальних курорти. Два ІК-оператори інвестували більше 10 млрд дол. США у розбудову інфраструктури. У результаті створено більше робочих місць. Одним із таких нових центрів міста став Marina Bay.

Впроваджено інші нові проекти по всьому Bay, у тому числі розроблений новий бізнес-фінансовий центр (BFC) з першокласною інфраструктурою для фінансових інститутів, а також гоночною трасою Formula One Grand Prix.

На даному етапі розвитку національної стратегії економічного розвитку уряд прагне зробити Сінгапур провідним світовим містом, відкритим і космополітичним, а також центром таланту, заповзятливості і новаторства. Економіка країни вже на високому рівні, ВВП на душу на-

селення займає передові позиції в світі і становить 49,9 тис. дол. США.

Уряд Сінгапуру в травні 2009 року створює економічний комітет Стратегії (ESC), що складається з членів уряду, профспілок і приватного сектору для розробки економічних стратегій і вивчення нових можливостей країни в процесі світового впливу глобалізації. Рекомендації Комітету покликані бути орієнтиром для Сінгапуру.

На сьогодні Сінгапур займає позиції впливового ділового і фінансового міжнародного центру, є членом клубу найбагатших міст світу. Його називають діловими ворітьми Південно-Східної Азії.

Згідно даних, опублікованих американським фондом Heritage Foundation, індекс економічної свободи Сінгапуру становить 87,5 [2], що кілька років поспіль забезпечує країні 2-е місце в даному глобальному рейтингу причому, загальна оцінка залишається значно вищою, ніж середні світові показники. Іншими словами, економіка Сінгапуру є найпривабливішою для ведення бізнесу.

Міжнародні інвестори оцінили наявний лібералізм Сінгапуру, в результаті чого всі банки світу переносять свої головні офіси до даної країни чи хоча би намагаються відкрити там свої філії.

Сінгапур відносять до східно-азіатських "тигрів" через швидкий стрибок економіки до рівня розвинених країн. Сінгапур має досить розвинену і успішну ринкову економіку, середовище якої характеризується відкритістю та відсутністю корупції, стабільністю цін та вищим рівнем ВВП на душу населення, ніж у більшості розвинених країн.

ВИСНОВОК

Національна стратегія Республіки Сінгапур постійно змінювалась і була спрямована на підвищення конкурентоспроможності країни. Спочатку це була експортно-орієнтована модель економічного розвитку, яка під впливом зовнішніх чинників та глобалізації постійно змінювалась та еволюціонувала і вже з 2000-х років набула соціального спрямування.

Уряд країни, при розробленні національної стратегії, максимально повно врахував специфіку країни, ефективно поєднавши лібералізаційний режим для діяльності суб'єктів господарювання з жорстким державним регулюванням.

За прогнозами International Monetary Fund [3], дана країна в найближчі роки збереже високі темпи свого економічного розвитку. Приваблива динаміка розвитку Сінгапуру в поєднанні з низьким рівнем інфляції, стабільною та передбачуваною економічною політикою буде лише сприяти збільшенню інвестиційної привабливості країни.

Література:

1. Ли Куан Ю. Сингапурская история. Из "третьего мира" — в первый": МГИМО (У) МИД России. — М.; 2005. — С. 420.
2. Американський фонд Heritage Foundation [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.heritage.org/index/default>
3. International Monetary Fund // Regional Economic Outlook: Asia and Pacific Managing the Next Phase of Growth. — April, 2011 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.imf.org/external/>
4. Сайт статистики Республіки Сінгапур [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.singstat.gov.sg>
5. Сайт служби економічного розвитку Республіки Сінгапур [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.edb.gov.sg>
6. Сайт міністерства торгівлі та розвитку Республіки Сінгапур [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.mti.gov.sg>

Стаття надійшла до редакції 03.12.2012 р.